

2019/013

ONTVANGEN 08 APR, 2019

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim
Postbus 10090
8000 GB ZWOLLE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **04 APR 2019**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid Associate degree-opleiding E-Commerce

Onze referentie
7587659

Uw referentie
2019-168

Uw brief van
06 februari 2019

Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 6 februari 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 7 februari 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de Associate degree-opleiding E-Commerce als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 maart 2019, kenmerk 2019/013, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de Associate degree-opleiding E-Commerce als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk/onder 'Oneens met Duo'.

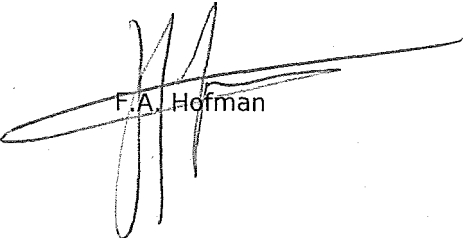
opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Christelijke Hogeschool Windesheim voltijd hbo Associate degree E-Commerce Zwolle	2019/013	12/03/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 07/02/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Associate degree E-Commerce als bekostigde opleiding te verzorgen te Zwolle (brief van 06/02/2019 met kenmerk 2019-168). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Associate degree E-Commerce als bekostigde opleiding te Zwolle te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Ad E-Commerce in Zwolle aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Ad in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding omvat 120 EC en aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden. De opleiding bestaat inhoudelijk uit e-commerce (webshopbeheer), e-marketing, e-supply chain management, ICT (onderhoud en inrichting van online platforms) en data-analyse. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4, havo- of vwo-diploma. Afgestudeerden van de opleiding kunnen webshops opzetten, managen en optimaliseren.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree E-Commerce aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager onderbouwt de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad E-Commerce aan de hand van ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' (2017), drie onderzoeken van Panteia, te weten 'Functies en competenties in de E-Commerce' (2017), 'Arbeidsmarktperspectief Associate degree opleidingen E-Commerce' (2018) en 'Arbeidsmarktanalyse E-Commerce beroepen - Regio Zwolle' (2018) en de UWV rapporten 'Kansen in webwinkels' (2017) en 'Factsheet arbeidsmarkt Detailhandel' (2018). De commissie heeft daarnaast ROA's database AIS geraadpleegd.

Verder heeft aanvrager bij het betoog m.b.t. de maatschappelijke behoefte een aantal bronnen aangehaald die inhoudelijk zien op een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte. Deze bronnen heeft de commissie dan ook bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte betrokken. Het gaat om het rapport 'Werk aan de winkel: Nederlandse detailhandel in versnelling richting 2025' van McKinsey&Company (november 2016), het rapport 'Kansen hbo-opleidingen detailhandel' van Detailhandel Nederland (november 2017), de brochure 'Speerpunten 2018' van MKB-Nederland (2018) en het rapport 'Nieuwe strijd staat voor de deur in online retail' van ING Economisch Bureau (januari 2019).

Aanvrager geeft aan dat ROA in de periode tot 2022 een werkgelegenheidsgroei van gemiddeld 1% voorspelt en dat de arbeidsmarktperspectieven in algemene zin beter zijn naarmate het opleidingsniveau hoger is. Aanvrager heeft vervolgens meer specifiek gekeken naar de prognoses voor de opleidingstypes hbo marketing en commerciële economie en hbo informatica. De commissie acht, gelet op de inhoud van de voorgenomen Ad, het opleidingstype hbo marketing en commerciële economie het meest relevant. De commissie acht ROA's prognoses voor afgestudeerden van de opleidingstypes hbo informatica en hbo transport en logistiek in mindere mate relevant, gelet op de geringere verwantschap met opleidingen die ROA binnen deze opleidingstypes bijeen heeft gebracht.

ROA verwacht bij het opleidingstype hbo marketing en commerciële economie 29.500 schoolverlaters tegenover 15.500 baanopeningen in 2022. ROA verwacht vrijwel geen knelpunten in de personeelsvoorziening en typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'matig'.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo marketing en commerciële economie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		5900	6	0.9	gemiddeld
hbo marketing en commerciële economie	verwachte vervangingsvraag tot 2022		9600	9	1.5	laag
hbo marketing en commerciële economie	verwachte baanopeningen tot 2022		15500	15	2.3	erg laag
hbo marketing en commerciële economie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		29500	28	4.3	hoog
hbo marketing en commerciële economie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.14				vrijwel geen
hbo marketing en commerciële economie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.14				matig

bron: ROA, AIS

ROA voorziet een gunstigere arbeidsmarkt voor afgestudeerden van het opleidingstype hbo transport en logistiek en het opleidingstype hbo informatica. Bij beide opleidingstypes overtreft het verwachte aantal baanopeningen het aantal afstudeerders en typeert ROA de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'goed'.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo transport en logistiek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		1800	7	1.1	gemiddeld
hbo transport en logistiek	verwachte vervangingsvraag tot 2022		7500	28	4.2	hoog
hbo transport en logistiek	verwachte baanopeningen tot 2022		9300	35	5.1	hoog
hbo transport en logistiek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		6900	26	3.9	gemiddeld
hbo transport en logistiek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.95				groot
hbo transport en logistiek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.95				goed

Bron: ROA, AIS

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo informatica	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		8600	11	1.7	erg hoog
hbo informatica	verwachte vervangingsvraag tot 2022		10600	13	2.1	laag
hbo informatica	verwachte baanopeningen tot 2022		19200	24	3.6	gemiddeld
hbo informatica	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		13200	16	2.5	laag
hbo informatica	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.94				groot
hbo informatica	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.94				goed

Bron: ROA, AIS

De commissie concludeert dat ROA's gegevens geen eenduidig beeld geven van de arbeidsmarktprognose naar afgestudeerden van de Ad E-Commerce. ROA verwacht voor afgestudeerden op marketinggebied een matige arbeidsmarktsituatie, maar voor de andere twee deelgebieden waaruit de opleiding is opgebouwd voorziet ROA juist gunstige vooruitzichten.

Aanvrager verwijst voorts naar drie onderzoeken van Panteia die betrekking hebben op de ontwikkelingen in de E-Commerce sector. In het rapport 'Functies en competenties in de E-Commerce' beschrijft Panteia de arbeidsmarktontwikkelingen in het hogere segment van de E-Commerce (mbo+ of hoger). Panteia concludeert dat de meeste werknemers in de branche een E-ICT, E-Marketing of E-Commerce functie hebben en dat de meeste vacatures in de periode van oktober 2016 tot april 2017 open stonden voor online marketeers, search engine advertising consultant, e-commerce marketeer en search engine optimization consultant (p. 5). Dit zijn allemaal functies op mbo+ en hbo-niveau. In het rapport 'Arbeidsmarktperspectief Associate degree opleidingen E-Commerce' heeft Panteia een meer recente vacaturepeiling op basis van Jobfeed weergegeven en zijn de beschikbare vacatures gerelateerd aan het Ad niveau (p. 36 en 37). Hieruit komt een duidelijke groei in vacatures voor E-Commerce medewerkers op mbo, mbo/hbo en hbo niveau naar voren in de periode 2013-2018. In het derde onderzoek is Panteia nader ingegaan op de arbeidsmarkt vraag in de regio Zwolle. Uit dit onderzoek blijkt dat in de regio Zwolle in 2018 82 vacatures openstonden voor E-Commerce medewerkers, 221 vacatures voor E-Marketeers, 35 vacatures voor E-supply chain medewerkers en 6 vacatures voor E-ICT'ers (p. 24). De commissie onderschrijft de conclusie van aanvrager dat uit deze onderzoeken een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad E-Commerce naar voren komt, zowel landelijk als in de regio Zwolle.

Aanvrager verwijst vervolgens naar twee UWV rapportages, waarin de uitkomsten van de (landelijke) Panteia onderzoeken worden bevestigd: er is sprake van banengroei in de E-Commerce, binnen deze sector is relatief veel vraag naar hogeropgeleiden en er zijn relatief veel baanopeningen voor marketeers, ICT'ers en logistiek medewerkers ('Kansen in webwinkels, p. 3 en 'Factsheet arbeidsmarkt Detailhandel', p. 4 en 5). De commissie is van mening dat deze rapporten blijf geven van een groeiende arbeidsmarktbehoefte aan E-Commerce medewerkers op Ad niveau.

Aanvrager stelt dat in het rapport 'Werk aan de winkel' van McKinsey wordt vastgesteld dat de Nederlandse detailhandel een belangrijke rol speelt in de maatschappij en verbindt die constatering aan de conclusies uit het rapport 'Kansen hbo-opleidingen detailhandel' van Detailhandel Nederland. In laatstgenoemd rapport concludeert de onderzoeker onder andere: 'Er vindt een verschuiving plaats van werk door robotisering en automatisering (meer vraag naar hooggeschoolde medewerkers) en van offline naar online (meer e-commerce functies). Het aantal dienstverlenende en commerciële beroepen voor hbo-ers zal toenemen en biedt kansen' (p. 8). De commissie concludeert dat in beide rapporten een toenemende vraag naar hogergeschoolde medewerkers en naar medewerkers met kennis van e-handel is beschreven en dat de onderhavige Ad E-Commerce daar een bijdrage aan kan leveren.

De verschuiving van de reguliere detailhandel naar online handel en mengvormen van online en offline handel wordt ook gesignaleerd in de brochure met Speerpunten voor 2018 die MKB Nederland aan de Tweede Kamercommissie van Economische Zaken heeft overhandigd. Meer in detail signaleert ING Economisch Bureau dat het winkelen via online platforms toeneemt, waardoor webwinkels weer voor nieuwe uitdagingen komen te staan. Aanvrager geeft aan dat de Ad E-Commerce erop gericht is om dit soort uitdagingen het hoofd te bieden.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager heeft aangetoond dat er enige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad E-Commerce bestaat.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad E-Commerce onder andere aan de hand van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 van het Ministerie van OCW, het rapport 'Werk aan de winkel: Nederlandse detailhandel in versnelling richting 2025' van McKinsey&Company (november 2016), het rapport 'Kansen hbo-opleidingen detailhandel' van Detailhandel Nederland (november 2017), de brochure 'Speerpunten 2018' van MKB-Nederland (2018), een beschrijving van het Topcentrum E-

Commerce (www.topcentrum.nl), het strategisch beleid van de Christelijke Hogeschool Windesheim, het rapport 'Nieuwe strijd staat voor de deur in online retail' van ING Economisch Bureau (2019) en de Human Capital Agenda van de regio Zwolle (ongedateerd). De commissie heeft de rapporten van McKinsey en Detailhandel Nederland, de brochure van MKB-Nederland en het rapport van ING Economisch Bureau betrokken bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte, aangezien deze bronnen hoofdzakelijk kwalitatieve arbeidsmarktinformatie bevatten. De commissie merkt verder op dat het strategisch beleid van een individuele hogeschool geen bron vormt waaruit een maatschappelijke behoefte in de zin van de Regeling macrodoelmatigheid kan worden afgeleid.

Aanvrager betoogt dat de Ad E-Commerce aansluit op de Strategische Agenda van OCW omdat de voorgenomen Ad mbo'ers een mogelijkheid biedt om door te stromen naar het hbo en doordat de uitbreiding van het aanbod aan Associate-degreeopleidingen in het algemeen de differentiatie binnen het onderwijsaanbod vergroot (ambities 5 en 6). De commissie onderkent dat de Ad E-Commerce een bijdrage kan leveren aan de verwezenlijking van deze ambities.

Aanvrager geeft aan dat de Ad E-Commerce past binnen de doelstellingen van het Topcentrum E-Commerce in de regio Zwolle. Dit Topcentrum wordt gevormd door een samenwerkingsverband van 35 bedrijven, 20 gemeentes, 4 provincies, 4 ROC's en de Christelijke Hogeschool Windesheim en wordt volgens aanvrager gefinancierd door het bedrijfsleven en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het Topcentrum E-Commerce is georganiseerd in vijf expertteams op de terreinen online marketing, ICT, digital design, logistiek en ondernemerschap en deze expertteams ontwikkelen lesmateriaal voor de betrokken opleidingen. Aanvrager geeft aan dat momenteel binnen het Topcentrum lesprogramma's op mbo-4 niveau op het gebied van E-Commerce worden ontwikkeld en dat afgestudeerden van deze mbo-4 opleidingen zouden kunnen doorstromen in de voorgenomen Ad. De commissie is van mening dat de voorgenomen Ad een bijdrage kan leveren aan de doelstellingen van het Topcentrum.

Aanvrager verwijst voorts naar de Human Capital Agenda van de Regio Zwolle waarin wordt beschreven dat de Regio Zwolle van oudsher een typisch MKB gewest is met een grote diversiteit aan bedrijven zonder een dominante topsector in de economische structuur. De beroepsbevolking is relatief laag opgeleid en is niet goed genoeg toegerust op de snelle veranderingen op de arbeidsmarkt (<https://regiozwolle.info/?s=human+capital>). Daar wil de Regio Zwolle iets aan doen door o.a. te investeren in het 'upgraden' van de beroepsbevolking en in het investeren in menselijk kapitaal in tijden van verandering door technologisering en digitalisering voor innovatieve bedrijven (p. 5). De commissie is van mening dat de Ad E-Commerce kan bijdragen aan deze doelstellingen.

De commissie is op grond van het bovenstaande van mening dat de voorgenomen Ad E-Commerce aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 07/02/2019 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Associate degree E-Commerce in Zwolle aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de voorgenomen Ad E-Commerce vergeleken met de Ad's Online Sales & Marketing, Marketing Management, Commerciële Economie, Commercieel Management, Online Contentcreator, Creative Media Professional en ICT. De commissie acht verder de Ad's Logistiek en Logistiek en Economie (zijdelings) verwant. De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen Ad een combinatie vormt van elementen die in deze verwante Ad's zijn opgenomen, maar dat geen van de bestaande Ad's wordt gekenmerkt door een evenredige verhouding van

deze drie elementen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide het afgelopen jaar sterk door de start van een groot aantal nieuwe Ad opleidingen. Een aantal van de verwante Ad's die hierboven staan vermeld is pas in september 2018 van start gegaan, de commissie beschikt nog niet over de instroomcijfers van deze opleidingen.

Opleiding	Instelling	'13-'14	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18
Ad Online Marketing en Sales (80135)	HAN (25KB)					17
Ad Commercieel Management (80096)	Hogeschool Zuyd (25JX)	43	37	40	38	12
Ad Commerciële Economie (80103)	Windesheim (01VU)					15
	Stenden Hogeschool (22EX)	22	44	32	34	22
	Fontys Hogescholen (30GB)					28
Ad ICT (80132)	Hogeschool Zuyd (25JX)					110
Ad Logistiek Management (80133)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)					126
Ad Logistiek en Economie (80115)	HAN (25KB)					21
	Stenden Hogeschool (22EX)	21	1	20	15	13
	Stichting LOI Hoger Onderwijs (24LK)					
eerstejaars instroom	totaal	86	82	92	87	364

Bron: DUO, bewerking KBA Nijmegen

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomonderzoek onder 113 havisten en mbo-4 studenten dat door Lexnova is uitgevoerd in december 2018. Aanvrager verwacht op grond van dit onderzoek dat in het startjaar circa 20 studenten zullen instromen, met een groei in enkele jaren naar een absoluut maximum van 280. De commissie acht deze prognose van 20 studenten in het eerste jaar realistisch, mede gelet op de instroom in verwante Ad opleidingen.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree E-Commerce wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie merkt daarbij op dat uit de onderzoeken van Panteia weliswaar een substantieel aantal vacatures in de E-Commerce naar voren komt, maar dat deze vacatures niet, zoals in ROA's prognoses, verbonden zijn met de uitstroom uit bestaande verwante opleidingen (waaronder naast Ad's ook mbo4 en hbo bacheloropleidingen begrepen moeten worden, gelet op de methode van Panteia) waardoor de ruimte op de arbeidsmarkt mogelijk geringer is dan deze lijkt op basis van de overgelegde gegevens.

Vestiging van de opleiding in Zwolle heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Ad E-Commerce te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Ad E-Commerce in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend wil indelen. De commissie is van mening dat de voorgenomen hbo Ad E-Commerce sterk verwant is aan een aantal bestaande opleidingen die in het Croho onderdeel Economie zijn ondergebracht. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de voorgenomen opleiding in het Croho onderdeel te laten registeren waar ook de verwante opleidingen zijn ingedeeld.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding *beoordeeld op doelmatigheid*. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

criterium a

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte. De arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding moet dus **altijd** onderbouwd worden. Daarnaast kan de aanvrager er ook voor kiezen om een maatschappelijke en/of wetenschappelijke behoefte aan de opleiding te beschrijven.

criterium b

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien. Hierbij wordt de nieuwe opleiding en de verwachte instroom in de opleiding gerelateerd aan het bestaande verwante opleidingsaanbod. Het instellingsbestuur beschrijft de instroom in het verwante aanbod en de verwachte instroom in de nieuwe opleiding. Aan de hand van die elementen wordt de vraag beantwoord of er ruimte is voor uitbreiding van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.